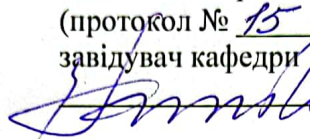

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Юридичний факультет
Кафедра соціального права

Затверджено

на засіданні кафедри соціального права
юридичного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 15 від 02.02 2023 року)
завідувач кафедри

 Пилип ПИЛИПЕНКО

Силабус з навчальної дисципліни
«Соціальні допомоги та їх правове регулювання»
що викладається в межах ОПП Соціальне забезпечення
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів спеціальності 232 «Соціальне забезпечення»

Львів 2023

Силабус з навчальної дисципліни «Соціальні допомоги та їх правове регулювання»

Назва курсу	Соціальні допомоги та їх правове регулювання
Адреса викладання курсу	м. Львів, проспект Свободи, 18, проспект В. Чорновола, 61
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет, кафедра соціального права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 – Соціальна робота; 232 – Соціальне забезпечення
Викладачі курсу	Гірник Оксана Олегівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри соціального права.
Контактна інформація викладачів	oksana.hirnyk@lnu.edu.ua Кафедра соціального права, каб. 308, вул. Січових Стрільців 14
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Zoom та телеграм. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка дисципліни	
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Соціальні допомоги та їх правове регулювання» є нормативною дисципліною з спеціальності 232 – Соціальне забезпечення, для освітньої програми «Соціальне забезпечення», яка викладається в 6 семестрі в обсязі 3 кредитів. (за Європейською Кредитно-Трансфертною Системою ECTS)
Коротка анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «Соціальні допомоги та їх правове регулювання» є невід’ємною частиною знань, необхідних для успішного засвоєння матеріалу фахівцями спеціальності «Соціальне забезпечення». Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідну комбінацію вмінь та практичних навичок про особливості надання соціальних допомог в Україні громадянам, які потрапили у зону дії певних соціальних ризиків, а ж з інших причин набули право на допомогу. Вивчення курсу передбачає формування знань про форми та способи надання соціальних допомог, суб’єктів, уповноважених вирішувати питання щодо надання та виплати допомоги, а також процедуру призначення відповідних виплат. У курсі також представлено питання щодо порядку визначення розміру соціальної допомоги для кожної категорії отримувачів та основних проблем, які виникають у процесі реалізації права на такі допомоги.

<p>Мета та цілі дисципліни</p>	<p>Метою вивчення нормативної дисципліни «Соціальні допомоги та їх правове регулювання» є набуття здобувачем вищої освіти знань про види та форми соціальних допомог в Україні, механізми розрахунку їх розміру, порядок реалізації права на отримання того чи іншого виду соціальної допомоги; оволодіння практичними навичками отримання допомоги, сприяння від держави та третіх осіб, а також вирішення різноманітних практичних завдань.</p> <p>З цією метою здобувач вищої освіти у процесі навчання повинен поглиблено вивчити законодавство України та судову практику, проаналізувати навчальну та монографічну літературу, опанувати фундаментальні поняття навчальної дисципліни, поглибити, конкретизувати та систематизувати знання, засвоєні під час лекційних та семінарських занять та у процесі самостійної підготовки.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Навчальна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Андрієнко І.С. Правове регулювання державних соціальних допомог малозабезпеченим особам в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05. Львів, 2010. 18 с. 2. Бурлака О. С. Соціальний захист сім'ї, дитинства, материнства та батьківства в Україні: теоретико-правові проблеми: монографія / О. С. Бурлака. – Харків: ТОВ «В справі», 2016. – 448 с. 3. Коломойцев М.М. Правове регулювання державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05. Дніпропетровськ, 2015. 199 с. 4. Коломойцев М.М. Правове регулювання державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям. Дис. ... канд. Юр. наук.: 212.00.05. Дніпропетровськ, 2015. 199 с. 5. Костюк В.Л. Державні соціальні допомоги: поняття, ознаки, основні види та тенденції розвитку. Часопис Національного університету "Острозька академія". Серія "Право". – 2017. – №1(15). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://lj.oa.edu.ua/articles/2017/n1/17kvltrr.pdf. 6. Кулачок Л. В. Державна допомога сім'ям з дітьми як форма соціально-правового захисту: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.05 / Л. В. Кулачок ; Нац. ун-т внутр. справ. – Х., 2003. – 19 с. 7. Пономаренко О. М. Правове регулювання соціального забезпечення допомогами у зв'язку з народженням та вихованням дитини: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.05 / О. М. Пономаренко ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. – Х., 2005. – 20 с. 8. Право соціального забезпечення України : підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, С. М. Синчук та ін.; за ред. П. Д. Пилипенка. Вид. 4-те, переробл. і доповн. К. : Ін Юре, 2014. 480 с. 9. Реут А.Г. Система державної соціальної допомоги в Україні. Демографія та соціальна економіка, 2015, № 1 (23). С.44-54. 10. Синчук С. М. Теорія правовідносин соціального забезпечення : дис. ... д-ра. юрид. наук : 12.00.05. К., 2015. 433 с. 11. Стрепко В. Л. Правові засади регулювання соціальних допомог в Україні: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.05 / В. Л. Стрепко ; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К., 2007. – 16 с. 12. Ярошенко О.М. Проблеми забезпечення конституційного права громадян на достатній життєвий рівень. Проблеми законності. 2019. № 145. С. 106-117 <p style="text-align: center;">Законодавчі та нормативні акти:</p>

	<p>1. <u>Перелік нормативно-правових актів та правових позицій судових інстанцій, необхідних для опрацювання в межах кожної із запропонованих тем, що складають зміст навчальної дисципліни будуть запропоновані викладачем до кожної із тем під час вивчення курсу.</u></p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси:</p> <p>2. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://portal.rada.gov.ua/.</p> <p>3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/</p> <p>4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/.</p> <p>5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: www.nbuv.gov.ua;</p> <p>6. Офіційний веб-портал "Судова влада України": https://court.gov.ua/</p> <p>7. Єдиний державний реєстр судових рішень: http://www.reyestr.court.gov.ua/</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>64 години аудиторних занять, з них лекції – 32 год., 32 год. – практ. та семінарських занять та 26 год. самостійної роботи.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення курсу здобувачі набувають таких компетентностей та програмних результатів навчання:</p> <p>СГ-1. Визначати вагомість та переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин</p> <p>СГ-3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел</p> <p>СГ-4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми</p> <p>СГ-5. Давати короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю</p> <p>СГ-6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему</p> <p>К-2. Викладати матеріал з певної проблематики таким чином, щоб розкрити зміст основних питань</p> <p>К-3. Відтворювати зміст, демонструючи розуміння з основних професійних та суспільних тем</p> <p>ПС-1. Належно використовувати цифрову і статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності</p> <p>ПС-2. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних</p> <p>ПС-3. Користуватися комп'ютерними програмами у межах стандартного програмного забезпечення з використанням електронних таблиць, графіків та інших можливостей</p> <p>ПС-4. Працювати в групі як учасник, формуючи власний внесок у виконання завдань групи</p> <p>ПР-1. Демонструвати знання і розуміння щодо визначення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи</p> <p>ПР-3. Демонструвати необхідні знання та розуміння суті та змісту основних правових інститутів та норм фундаментальних галузей права ДПРН. Обґрунтування правової позиції в галузі. Готувати роз'яснення, пояснювальні</p>

	записки та обґрунтування у галузі. Застосовувати спеціальну юридичну термінологію в галузі. Користуватися базами даних та інформаційними ресурсами в галузі. Застосовувати основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи з урахуванням між інституціональних підходів враховуючи специфіку галузі. Здійснювати правозастосування в галузі. Обґрунтовувати правові позиції щодо супроводження діяльності суб'єктів у сфері призначення та виплати соціальних допомог потребуючим.
Ключові слова	Соціальна допомога, соціальний ризик, соціальне забезпечення, малозабезпечена особа, особа з інвалідністю, сім'я з дітьми, безробітна особа, особа пенсійного віку, внутрішньо переміщена особа.
Формат курсу	Очний
Темн	Див. схему курсу
Підсумковий контроль, форма	Іспит у кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з права соціального забезпечення, достатніх для сприйняття категоріального апарату соціальних допомог, розуміння джерел права соціального забезпечення.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Перезентація, лекції, колаборативне навчання (форми- групові проекти, спільні розробки), проектно-орієнтоване навчання, дискусія.
Необхідне обладнання	Мультимедійні засоби, комп'ютери
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання знань здобувача здійснюється за 100-бальною шкалою:</p> <ul style="list-style-type: none"> - максимальна кількість балів при оцінюванні знань здобувачів з дисципліни, яка завершується заліком, становить за поточну успішність 50 балів, на іспиті – 50 балів; - при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань здобувачів за різними системами. <p>Протягом семестру проводиться не менше двох модулів або колоквиумів чи контрольних робіт або інших видів контролю. Максимальна кількість балів, яка встановлюється для цих видів контролю, а також відповідність оцінок FX та F у шкалі ECTS, у балах та національній шкалі визначається Вченими радами факультетів або кафедрами, які забезпечують викладання відповідних дисциплін.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу).</p> <p>Академічна доброчесність: Роботи студентів мають бути оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять приклади можливої академічної недоброчесності, виявлення ознак якої є підставою для незарахування роботи студента викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять: Відвідування практичних занять є обов'язковим. У випадку пропуску заняття, студент опрацьовує матеріал самостійно і відпрацьовує пропущене заняття в індивідуальному порядку. Студенти зобов'язані дотримуватись усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам.</p>

	<p>Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані за результатами відповідей на практичних заняттях, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховується присутність студента на практичних заняттях та активність студента, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до екзамену.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття соціальної допомоги та її значення в системі соціального забезпечення. 2. Принципи надання соціальних допомог. 3. Правове регулювання надання соціальних допомог в Україні. 4. Форми надання соціальних допомог. 5. Види соціальних допомог. 6. Державні соціальні стандарти та нормативи виплати соціальних допомог. 7. Джерела фінансування витрат на виплату соціальних допомог. 8. Поняття та види страхової соціальної допомоги. 9. Умови призначення та виплати страхових соціальних допомог. 10. Суб'єкти, зобов'язані здійснювати виплату соціальних допомог. 11. Страхова соціальна допомога на випадок безробіття. 12. Страхова соціальна допомога у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. 13. Страхова соціальна допомога у зв'язку з нещасним випадком на виробництві та професійним захворюванням. 14. Поняття державної соціальної допомоги. 15. Соціальні ризики як підстави призначення державної соціальної допомоги. 16. Критерії визначення розміру державної соціальної допомоги. 17. Суб'єкти-одержувачі державних соціальних допомог. 18. Суб'єкти, які призначають державну соціальну допомогу. 19. Поняття та значення соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям. 20. Правове забезпечення надання соціальних допомог малозабезпеченим сім'ям. 21. Порядок призначення та виплати державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям. 22. Критерії визначення розміру та форми надання державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям. 23. Компенсації та інші додаткові гарантії для малозабезпечених сімей. 24. Поняття та види державної соціальної допомоги сім'ям з дітьми. 25. Порядок призначення та виплати соціальної допомоги сім'ям з дітьми. 26. Соціальна допомога у зв'язку з вагітністю та пологами. 27. Соціальна допомога при народженні дитини. 28. Соціальна допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку. 29. Соціальна допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування. 30. Соціальна допомога одинокій матері. 31. Соціальна допомога при усиновленні дитини.

	<p>32. Соціальні допомоги особам, які не мають права на пенсію та особам з інвалідністю: поняття та правове регулювання.</p> <p>33. Правові підстави призначення соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію.</p> <p>34. Правові підстави призначення соціальної допомоги особам з інвалідністю.</p> <p>35. Соціальна допомога особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю.</p> <p>36. Державна соціальна допомога на догляд.</p> <p>37. Порядок призначення соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію.</p> <p>38. Порядок призначення соціальної допомоги особам з інвалідністю.</p> <p>39. Способи отримання та тривалість виплати соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію.</p> <p>40. Поняття внутрішньо переміщеної особи.</p> <p>41. Порядок отримання соціальної допомоги внутрішньо переміщеною особою.</p> <p>42. Джерела фінансування виплат соціальних допомог внутрішньо переміщеним особам.</p> <p>43. Розміри та види соціальних допомог для внутрішньо переміщених осіб.</p> <p>44. Державна соціальна допомога на догляд.</p> <p>45. Компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги на професійній основі.</p> <p>46. Компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги на непрофесійній основі.</p> <p>47. Субсидії на оплату житлово-комунальних послуг.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Схема курсу

Тижні	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) (лекція, практична, лабораторна самостійна робота.)	Література, ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1-2	<p>Тема 1. Загальна характеристика соціальних допомог в Україні.</p> <p>1. Поняття соціальної допомоги та її значення в системі соціального забезпечення.</p> <p>2. Принципи надання соціальних допомог.</p> <p>3. Правове регулювання надання соціальних допомог в Україні.</p> <p>4. Форми надання соціальних допомог.</p> <p>5. Види соціальних допомог.</p> <p>6. Державні соціальні стандарти та нормативи виплати соціальних допомог.</p> <p>7. Джерела фінансування витрат на виплату соціальних допомог.</p> <p>1.</p>	<p>-лекція – 4 год.</p> <p>-практичні – 4 год.</p> <p>- самост. – 5 год.</p>	<p>Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу:</p> <p>1,3,4,6,10,12</p>		
3-5	<p>Тема 2. Страхові соціальні допомоги</p> <p>1. Поняття та види страхової соціальної допомоги.</p> <p>2. Умови призначення та виплати страхових соціальних допомог.</p> <p>3. Суб'єкти, зобов'язані здійснювати виплату соціальних допомог.</p> <p>4. Страхова соціальна допомога на випадок безробіття.</p> <p>5. Страхова соціальна допомога у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.</p> <p>6. Страхова соціальна допомога у зв'язку з нещасним випадком на виробництві та професійним захворюванням.</p>	<p>- лекція – 6 год, - практичні – 6 год,</p> <p>- самост. – 3 год</p>	<p>Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу:</p> <p>2, 3,4,5,6,7,8,9,10, 11</p>	<p>Аналіз нормативно-правових актів та судової практики, рекомендованої літератури</p> <p>Вирішення практичних завдань</p>	Два тижні
6-7	<p>Тема 3. Державні соціальні допомоги.</p> <p>1. Поняття державної соціальної допомоги.</p> <p>2. Соціальні ризики як підстави призначення державної соціальної допомоги.</p>	<p>- лекція – 4 год, - практичні – 4 год,</p> <p>- самост. – 4 год</p>	<p>Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу:</p>		

	3.Критерії визначення розміру державної соціальної допомоги. 4.Суб'єкти-одержувачі державних соціальних допомог.5.Суб'єкти, які призначають державну соціальну допомогу.		1,2, 3,4,5,6,7,8,9,10, 11,12		
8-9	Тема 4. Соціальні допомоги малозабезпеченим сім'ям. 1. Поняття та значення соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям. 2. Правове забезпечення надання соціальних допомог малозабезпеченим сім'ям. 3. Порядок призначення та виплати державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям. 4. Критерії визначення розміру та форми надання державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям. 5. Компенсації та інші додаткові гарантії для малозабезпечених сімей.	- лекція – 4 год, - практичні – 4 год, - самост. – 5 год	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 1,2, 3,4,5,6, 10,11,12	Аналіз нормативно-правових актів та судової практики, рекомендованої літератури Ви рішення практичних завдань	Два тижні
10-12	Тема 5. Соціальні допомоги сім'ям з дітьми. 1.Поняття та види державної соціальної допомоги сім'ям з дітьми. 2.Порядок призначення та виплати соціальної допомоги сім'ям з дітьми. 3.Соціальна допомога у зв'язку з вагітністю та пологами. 4.Соціальна допомога при народженні дитини. 5.Соціальна допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку. 6.Соціальна допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування. 7.Соціальна допомога одинокій матері. 8.Соціальна допомога при усиновленні дитини.	- лекція – 6 год, - практичні – 6 год, - самост. – 2 год	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 1,2, 3,4, 7,8,9,10,11,12		
13-14	Тема 6. Соціальні допомоги особам, які не мають права на пенсію та особам з інвалідністю. 1.Соціальні допомоги особам, які не мають права на пенсію та особам з інвалідністю: поняття та правове регулювання.	- лекція – 4 год, - практичні – 4 год., - самост. – 3 год	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу:	Тестовий контроль, есе	Один тиждень

	<p>2.Правові підстави призначення соціальної допомоги</p> <p>2.1.особам, які не мають права на пенсію;</p> <p>2.2.Особам з інвалідністю.</p> <p>3.Види державної соціальної допомоги:</p> <p>3.1. Соціальна допомога особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю;</p> <p>3.2.Державна соціальна допомога на догляд.</p> <p>4.Порядок призначення соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію та особам з інвалідністю.</p> <p>5.Способи отримання та тривалість виплати соціальної допомоги.</p>		1,2, 3,4,5,6,7,8,9,10, 11,12		
15	<p>Тема 7. Соціальні допомоги внутрішньо переміщеним особам.</p> <p>1.Поняття внутрішньо переміщеної особи.</p> <p>2.Порядок отримання соціальної допомоги внутрішньо переміщеною особою.</p> <p>3.Джерела фінансування виплат соціальних допомог внутрішньо переміщеним особам.</p> <p>4.Розміри та види соціальних допомог для внутрішньо переміщених осіб.</p>	<p>-лекція – 2 год,</p> <p>- практичні – 2 год,</p> <p>- самост.- 2 год</p>	<p>Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силябусу:</p> <p>2, 3,4,5,6,11</p>		
16	<p>Тема 8. Інші види державних соціальних допомог.</p> <p>1.Державна соціальна допомога на догляд.</p> <p>2.Компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги на професійній основі.</p> <p>3.Компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги на непрофесійній основі.</p> <p>4.Субсидії на оплату житлово-комунальних послуг.</p>	<p>-лекція – 2 год, - практичні – 2 год,</p> <p>- самост.- 2 год.</p>	<p>Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силябусу:</p> <p>3,4,5,6,7, 11,12</p>	Тестовий контроль, есе	Один тиждень

	Разом:	Лекції : 32 год. Практичні/Се мінарські -32 год. Самостійна робота : 26 год.			
--	---------------	---	--	--	--

Доцент кафедри соціального права

Оксана ГІРНИК